

Etablering af engrapgræs

FrøavlsINFO nr. 3, 2024

- **Engrapgræs kræver et fint, jævnt og lunt såbed**
- **Etablering af udlæg og dækafgrøde på hver anden dragt giver det sikreste resultat**

Forårsudlæg i byg, vårhvede, ærter og hestebønner lykkes bedst på dybmuldede lerjorde. Rå lerjord er ikke velegnet. Engrapgræs har meget små frø og en fornuftig markspiring forudsætter, at såbedet er perfekt. Timing af såbedstilberedningen er noget af det allervigtigste for at sikre en ensartet jordfugtighed til fremspiringen.

Udsædsmængde

Udsædsmængden er 6–9 kg engrapgræs pr. ha, lavest ved udlæg sammen med hvidkløver. Frøet placeres på fast bund i lun og fugtig jord i en sådybde på 1-2 cm, så udlægget spirer frem i samme tempo som dækafgrøden. Engrapgræs spirer ikke, hvis sådybden er over to cm. Løs jord kan med fordel tromles inden såning af frøet. Hvis såmaskinen ikke har trykruller efter frørækken, bør marken tromles efter såning ved etablering i tør jord, så kapillæreffekten sikrer fugtighed til frøet, da engrapgræs kun spirer i fugtig jord. På lerknolde og lignende steder kan udsædsmængden af frøet øges med 25 - 50%, eller der kan køres en ekstra gang med såmaskinen.

Rækkeafstand og såudstyr

Engrapgræs vokser langsomt og er i starten en meget dårlig konkurrent. Bedste resultat opnås når dækafgrøden sås på 24 eller 30 cm's rækkeafstand, og engrapgræsset samtidigt sås midt mellem de to rækker dæksæd.

Den bedste måde at styre en sådybde på 1-2 cm, er hvis der på såmaskinen er monteret trykruller efter såtraktene. Er jorden tørret op, skal der lægges maksimalt tryk på rullerne, for at opnå den bedste kapillærvirkning. Dette system fungerer rigtig godt i praksis, og giver gode og sikre udlæg. Alternativt anbefaler vi under tørre forhold at tromle så snart jorden er "oset af".

Man kan også køre over arealet to gange: Først sås dæksæden på dobbelt rækkeafstand og derefter engrapgræs, evt. med alle dragte, på sned af dækafgrødens såretning. Så altid udlæg og dæksæd samme dag. Etablering af udlægget med frøsåkasse, hvor frøet drysses ud, anbefales ikke.

Er engrapgræsset veletableret uden spring i rækkerne (test såmaskinens udmadning, at der kommer lige meget udsæd ud af alle såtraktene), er der senere

mulighed for at rækkebehandle mod græsukrudt, fx mod væselhale, enårig rapgræs og alm. rapgræs. Både i forsøg og i praksis afprøves rækkebehandling mod ukrudt, og foreløbig ser de første resultater lovende ud. En senere rækkebehandling skal planlægges allerede nu, hvor afgrøden etableres. Det er nødvendigt med en rækkeafstand på mindst 30 cm for at få rækkebehandling til at fungere i praksis.

Såtidspunkt

Engrapgræs kræver højere temperatur end både korn og ærter for at kunne spire. Vi anbefaler at så, når jorden er lun.

Har man trykruller på såmaskinen, er det bedre at vente med at så udlægget under lidt tørre forhold, end at så i kold jord.

Forsøg på AU Flakkebjerg viser, hvor mange dage enårig rapgræs og engrapgræs er om at opnå 50 pct. fremspiring ved forskellig jordtemperatur.

	Jordtemperatur og antal dage til 50% fremspiring		
Jordtemperatur	5° C	8° C	11° C
Engrapgræs	84	33	21
Enårig rapgræs	18	9	6

Udlæg i byg og vårhvede

Anvendes vårbyg som dæksæd, skal der vælges en stråstiv sort med lav tendens til nedknækning af aks og strå. Anvendes vårhvede skal der vælges en dyrkningsstrategi, så lejesæd undgås. Det er vigtigt at vælge en tidlig sort. Se sorterens egenskaber på [sortinfo](#). Reducer udsædsmængden af dæksæden med mindst 10 pct. og så kun dæksæd på dobbelt rækkeafstand. Det er vigtigt at reducere kvælstofmængden til dækafgrøden for at tilgodese udlægget. Til gengæld er det en rigtig god idé at placere 30 kg N pr. ha til rækken med frø. Hvis gødning placeres til dækafgrøden, skal der gemmes 30 kg N pr ha, til at bredspredde først i maj, for at hjælpe udlægget bedst mulig.

Vækstreguler dækafgrøden så lejesæd helt undgås, og høst afgrøden så spild og risiko for spildkornplanter ligeledes undgås.

Udlæg af engrapgræs i ærter

Udlæg af engrapgræs i ærter og i hestebønner er bedre end udlæg i korn. Afgrøderne giver mere lys til udlægget end byg.

Placering af 20 kg N pr ha i et smalt bælte lige over rækken med udlæg, giver engrapgræsset en specielt god start.

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF